

تعیین الگوی پروتئینی پنی‌سیلیوم‌های جدا شده از منابع طبیعی ایران

آذرسبکبار^۱ دکتر علیرضا خسروی^{*} دکتر حسین کیوانی امینه^۲ دکتر محمد مودنی^۳ دکتر انوشیروان کاظم‌نژاد^۴

دریافت مقاله: ۱۲ بهمن ماه ۱۳۸۱

پذیرش نهایی: ۳۱ مرداد ماه ۱۳۸۳

Protein pattern of penicillium species isolated from natural sources in Iran.

Sabokbar, A.^۱, Khosravi, A.R.^۲, Keyvani Amineh, H.^۳, Moazzeni, M.^۴, Kazemnedjad, A.^۵

^۱Graduated from, Faculty of Medical Sciences, University of Tarbiat Modares, Tehran-Iran. ^۲Department of Mycology, Faculty of Veterinary Medicine University of Tehran, Tehran-Iran. ^۳Department of Virology, Faculty of Veterinary Medicine University of Iran, Tehran-Iran. ^۴Department of Immunology, Faculty of Medical Sciences, University of Tarbiat Modares, Tehran-Iran. ^۵Department of Epidemiology, Faculty of Medical Sciences, University of Tarbiat Modares, Tehran-Iran.

Objective: Farctionation of different penicillium species based on protein bands.

Procedure: In this study penicillium citrinum, penicillium oxalicum, penicillium notatum and penicillium frequentes isolated from air in Iran have been compared for their protein pattern antigens. First, the isolates were cultured on sabouraud dextrose agar medium and then subcultured on czapex agar and were maintained on 30°C for 48-72h. Then they were cultured on sabouraud broth medium for preparing protein extracts, and braudford method was used for measuring the level of protein. The proteins were differentiated using SDS-PAGE with 10% separating gel. Coomassie blue G250 was used for staining.

Results: 34 protein band with molecular weight of: 19.5, 24, 26, 27, 28.5, 32, 36, 39, 45, 48, 50, 52, 53, 55, 56.5, 59.5, 63, 65, 66.5, 68, 76, 84, 88, 90, 92, 93, 94, 95, 97, 107, 116, 123, 128 and 158 kD were observed.

The bands 19.5, 24, 28.5, 45, 52, 53, 56.5, 59.5, 76, 84 and 97kD were present in all 30 isolates under study.

Clinical implications: The results, indicate that there are inter species and intra species differences but there is no significant difference in protein patterns of the isolates.

J.Fac.Vet.Med.Univ.Tehran. 60,2:111-115,2005.

Key words: Penicillium, Protein, SDS-PAGE.

Corresponding author's email: khosravi@ut.ac.ir

استنشاق با این اسپورها در تماس می‌باشدند (۱،۹،۱۱،۱۳). به منظور به دست آوردن الگوی پروتئینی برای ۳۰ جدایه پنی‌سیلیوم تحت مطالعه و تفکیک گونه‌های مختلف پنی‌سیلیوم براساس باندهای پروتئینی در این مطالعه از روش SDS-PAGE استفاده گردید.

مواد و روش کار

۱- قارچ‌ها: ۳۰ جدایه پنی‌سیلیوم تایید شده که از هواي مناطق مختلف ايران

هدف: تفکیک گونه‌های مختلف پنی‌سیلیوم براساس باندهای پروتئینی. روش: در این مطالعه جهت مقایسه آنتی ژن‌های پروتئینی جدایه‌های پنی‌سیلیوم، از ۴ گونه پنی‌سیلیوم سیترینوم، پنی‌سیلیوم اگزالیکوم، پنی‌سیلیوم نوتاتوم و پنی‌سیلیوم فرکونتس جدا شده از هواي ايران استفاده گردید (۳۰ جدایه پنی‌سیلیوم). ابتدا این قارچ‌ها ببروي محيط‌سابورود كستروز آغاز کشت داده شده و سپس ببروي محيط چاپکس آغاز پاسازده شد و در دماي ۳۰ درجه مسانطي گراد به مدت ۷۲-۴۸ ساعت نگهداري شدند. سپس برای تهييه عصاره پروتئيني قارچ‌هاي فوق در محيط‌سابوروري مایع کشت داده شده و از روش برايدفورد (Braud ford Method) برای اندازه‌گيري ميزان پروتئين استفاده شد. با استفاده از روش پلي اكريل آميد زل الکتروفورزيس (SDS-PAGE) با ژل جدا شده ۱۰ درصد تفکیک پروتئين‌ها صورت گرفت. برای رنگ‌آمیزی ژل، از کوماسي بلو G250 استفاده شد که بعد از ثابت نمودن، رنگ‌آمیزی و رنگ‌زايبي ژل، باندهای مختلفي ظاهر شدند.

نتایج: براین اساس ۳۴ باند پروتئین با وزن موکوسی ۱۹/۵، ۲۶، ۲۴، ۱۹/۵، ۲۷، ۲۶، ۲۴/۵، ۲۸/۵، ۳۶، ۳۹، ۳۹، ۴۵، ۴۸، ۴۵، ۵۰، ۵۲، ۵۳، ۵۶/۵، ۵۵، ۵۶/۵، ۵۶/۵، ۵۵، ۵۳، ۵۲، ۵۰، ۴۸، ۴۵، ۳۹، ۳۶، ۸۸، ۸۴، ۷۶، ۶۸، ۶۶/۵، ۶۵، ۶۳، ۵۹/۵، ۵۶/۵، ۵۵، ۵۳، ۵۲، ۵۰، ۴۸، ۴۵، ۳۹، ۳۶، ۱۲۳، ۱۱۶، ۱۰۷، ۹۷، ۹۵، ۹۴، ۹۳، ۹۲، ۹۰ و ۱۵۸ کيلو دالتون مشاهده شد. که باندهای ۱۹/۵، ۲۴-۱۹/۵، ۲۴-۲۸/۵، ۴۵-۴۵-۲۸/۵، ۵۲-۵۳، ۵۶/۵-۵۶/۵ و ۹۷ کيلو دالتون هستند که در تمام گونه‌ها حضور داشته، یعنی در تمام ۳۰ جدایه تحت مطالعه اين باندها ديده شده‌اند.

نتيجه‌گيري: براساس نتایج بدست آمده در اين رابطه مشخص گردید که تفاوت‌هایي بين گونه و داخل گونه وجود دارد ولی اختلاف معنی داري در الگوی پروتئينی جدایه‌های تحت مطالعه مشاهده نگردید. مجله دانشکده دامپزشکي دانشگاه تهران، ۱۳۸۴، دوره ۶، شماره ۲، ۱۱۵-۱۱۱.

واژه‌های کلیدی: پنی‌سیلیوم، پروتئین، SDS-PAGE.

پنی‌سیلیوم قارچی ساپروفيت است که باعث آلودگی مواد غذایی، میوه‌جات، نوشابه‌های غیرالكلی و باعث آلودگی مواد بالينی می‌شود. اين قارچ‌ها تنها ايجاد آلودگی مواد غذایی یا دارويی نکرده بلکه توانسته‌اند از برخی از انواع پنی‌سیلیوم‌ها مواد ضدقارچی و ضدميکروبی به دست آورند.

كونيدی‌های اين قارچ در هوا پراکنده بوده و انسان و حيوانات از طريق

(۱) دانش آموخته دانشکده علوم پزشکي دانشگاه تربیت مدرس تهران، تهران - ايران.

(۲) گروه قارچ شناسی دانشکده دامپزشکي دانشگاه تهران، تهران - اiran.

(۳) گروه ویروس شناسی دانشکده علوم پزشکي دانشگاه ايران، تهران - اiran.

(۴) گروه ايمني شناسی دانشکده علوم پزشکي دانشگاه تربیت مدرس تهران، تهران - اiran.

(۵) گروه ايدميولوژي و آمار دانشکده علوم پزشکي دانشگاه تربیت مدرس تهران، تهران - اiran.

(*) نويسنده مسؤول: khosravi@ut.ac.ir

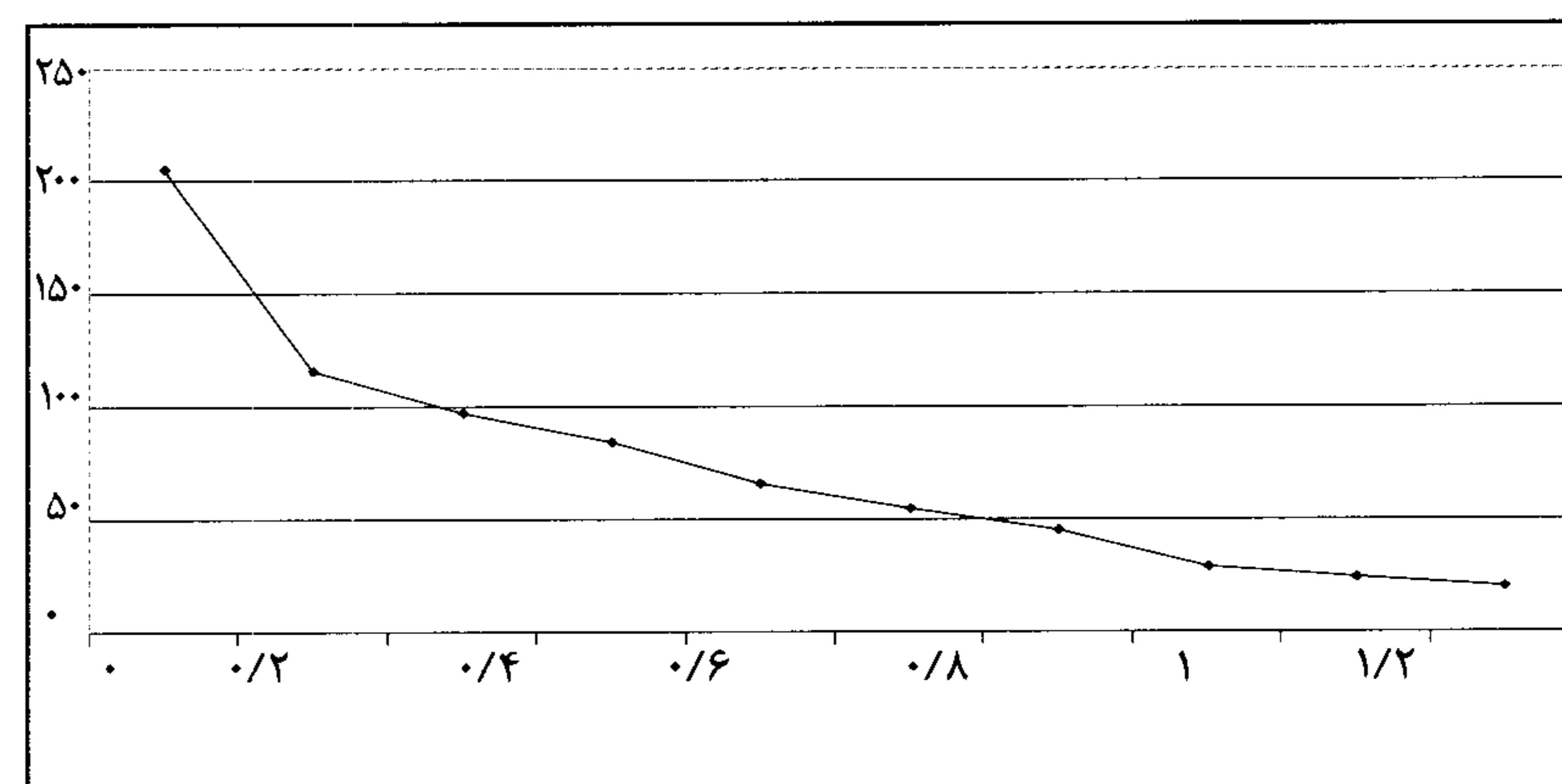
-۶ فروکتوز (۲۰.۵kD)، بتاگالاكتوزیداز (۱۱۶kD)، فسفوریلاز B (۹۷kD)، فسفات کیناز (۸۴kD)، آلبومین سرم گاوی (۶۶kD)، گلوتامیک دهیدروژناز (۵۵kD)، اوالبومین (۴۵kD)، گلیسرآلدئید-۳-فسفات دهیدروژناز (۳۶kD)، کربونیک آنهیدراز (۲۹kD)، تریپسینوژن (۲۴kD)، تریپسین (۲۰kD) می‌باشد. جهت آشکارشدن باندهای پروتئینی ژل بارنگ کوسی بلو G250 رنگ‌آمیزی گردید (۳، ۴، ۵، ۸).

نتایج

نحوه تفکیک اجزای پروتئینی و اوزان مولکولی اجزای تشکیل دهنده عصاره پنی سیلیوم‌های تحت این مطالعه با روشن SDS-PAGE مشخص گردید (تصاویر ۱، ۲، ۳ و ۴). براساس نحوه حرکت پروتئین‌های استاندار در ژل و تعیین RF آنها منحنی استاندار در رسم گردید. (نمودار ۱) و با استفاده از این منحنی وزن‌های مولکولی اجزاء تشکیل دهنده عصاره تخمین زده شد. براین اساس ۳۴ باند پروتئین با اوزان مولکولی ۱۹/۵، ۲۴، ۲۶، ۲۷، ۲۸/۵، ۳۲، ۳۴ باند پروتئین با اوزان مولکولی ۱۹/۵، ۲۴، ۲۶، ۲۷، ۲۸/۵، ۳۲، ۳۴.

جدول ۱- لیست ایزوله‌های قارچی به کاررفته در الکتروفورز.

قارچ	ردیف
P. citrinum C1	۱
P. citrinum C2	۲
P. citrinum C3	۳
P. citrinum C4	۴
P. oxalicum O1	۵
P. oxalicum O2	۶
P. oxalicum O3	۷
P. oxalicum O4	۸
P. oxalicum O5	۹
P. oxalicum O6	۱۰
P. notatum N1	۱۱
P. notatum N2	۱۲
P. notatum N3	۱۳
P. notatum N4	۱۴
P. notatum N5	۱۵
P. notatum N6	۱۶
P. notatum N7	۱۷
P. notatum N8	۱۸
P. frequentes F1	۱۹
P. frequentes F2	۲۰
P. frequentes F3	۲۱
P. frequentes F4	۲۲
P. frequentes F5	۲۳
P. frequentes F6	۲۴
P. frequentes F7	۲۵
P. frequentes F8	۲۶
P. frequentes F9	۲۷
P. frequentes F10	۲۸
P. frequentes F11	۲۹
P. frequentes F12	۳۰

نمودار ۱- منحنی استاندارد وزن مولکولی جهت محاسبه وزن مولکولی پروتئین‌های جداسازی شده به روشن SDS-PAGE ۱۰ درصد ژل.

جداشده و در کلکسیون بخش قارچ‌شناسی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران نگهداری می‌شوند جهت انجام این تحقیق مورد استفاده قرار گرفتند. جدول ۱ لیست قارچ‌های مذبور را نشان می‌دهد.

۲- تولید انبوه: جدایه‌های نگهداری شده در آب مقطر، در محیط سابورو و دکستروز آگار کشت داده شده‌اند پس از رشد مناسب قارچ در شرایط کاملاً استریل کلنی هارا از محیط کشت جدا نموده و در محیط چاپکس آگارد حرارت ۳۰ درجه سانتیگراد به مدت ۴۸-۷۲ ساعت پاسازی داده شد.

پس از کامل شدن رشد پرگنه‌ها، از لحاظ مشخصات مروفولوژی کلنی و میکروسکوپی مورد بررسی قرار گرفتند. برای تهییه پروتئین و به منظور انبوه‌سازی از هر نمونه قارچ یک پلیت انتخاب شده و در شرایط کاملاً استریل در ارلن‌های حاوی ۶۰۰ میلی لیتر سابورو مایع کشت داده شده، سپس ارلن‌هادر انکوباتور شیکردار در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد به مدت ۱۰-۱۲ روز نگهداری شدند.

۳- جداسازی کلنی‌های قارچی: برای جداسازی پرگنه‌ها، ابتدا محیط‌های سابوروی مایع حاوی پرگنه، به طور جداگانه با کاغذ و اتمن شماره ۱ صاف گردیده و پرگنه‌های سرتیفیکی با آب مقطر شست شود و داده شدند (۱۲).

۴- خردکردن: برای خردکردن پرگنه‌ها، ابتدا نمونه هافریزد فریز گردید و سپس برای شکستن سلول‌های هریک از ایزوله‌ها، روش سایش مکانیکی بوسیله پرل‌های شیشه‌ای و با فر شکننده شامل (تریس ۶۲/۵ میلی مولار، دی‌تیو تریتول ۱ میلی مولار، فنل متیل سولفونیل فلوراید ۰/۲ میلی‌گرم در هر میلی‌لیتر، گلیسرول ۱۵ درصد با pH=۶/۸) مورد استفاده قرار گرفت.

۵- تهییه عصاره خام و سنجش مقدار پروتئین: بعد از خردکردن، سوسپانسیون حاوی می‌سیلیوم‌ها و اسپورهای شکسته شده طی سه مرحله در ۴ درجه سانتی‌گراد با دور ۲۵۰۰۰ گرم به مدت ۴۵ دقیقه سانتریفیوژ گردید. مایع رویی به دست آمده پس از اندازه‌گیری مقدار پروتئین آن با روشن برادفورد در لوله‌های کوچک تقسیم و تا مراحل بعدی کار در ۲۰- درجه سانتی‌گراد نگهداری شدند (۶، ۱۰، ۱۲، ۱۴، ۲۰).

۶- انجام الکتروفورز: با استفاده از روشن SDS-PAGE بازالت جداسازی ۱۰ درصد آنالیز پروتئین‌ها صورت گرفت. همراه با نمونه‌ها پروتئین‌های استاندارد (سیگما) نیز الکتروفورز شدند که شامل میوزین

جدول ۲- باندهای به دست آمده (بر حسب کیلو دالتون) در جدایه های پنی سیلیوم های تحت مطالعه.

جدول ۳ - باندهای به دست آمده (کیلو دالتون) بر حسب گونه‌های پنی سپلیوم‌های تحت مطالعه.

در طیف ۱۲۸-۱۹/۵ کیلوودالتون با بالاترین فراوانی نسبی (۵۰٪) مشاهده گردید (جدول ۳).

باندهای ضعیف در طیف ۱۵۸-۹۴ کیلوالتون مشاهد گردید که در برخی مواقع در تفکیک گونه‌ها حائز اهمیت است. که در پنی سیلیوم سیترینوم ۴ باند در رنج ۹۷، ۹۴ و ۱۲۸ کیلوالتون، در پنی سیلیوم اگزوالیکوم ۴ باند در رنج ۱۰۷، ۹۷، ۹۴ و ۱۲۳ کیلوالتون، در پنی سیلیوم نوتاتوم ۶ باند در رنج ۱۰۷، ۱۱۶، ۹۷، ۹۴ و ۱۲۸ کیلوالتون و در پنی سیلیوم فرکوئنس ۴ باند در رنج ۱۱۶، ۹۷، ۹۴ و ۱۵۸ کیلوالتون و در پنی سیلیوم فرکوئنس ۴ باند در رنج ۱۰۷، ۱۱۶، ۹۷، ۹۴ و ۱۲۸ کیلوالتون (بافراوانی نسبی بالای ۵۰ درصد) مشاهده گردید (جدول ۳).

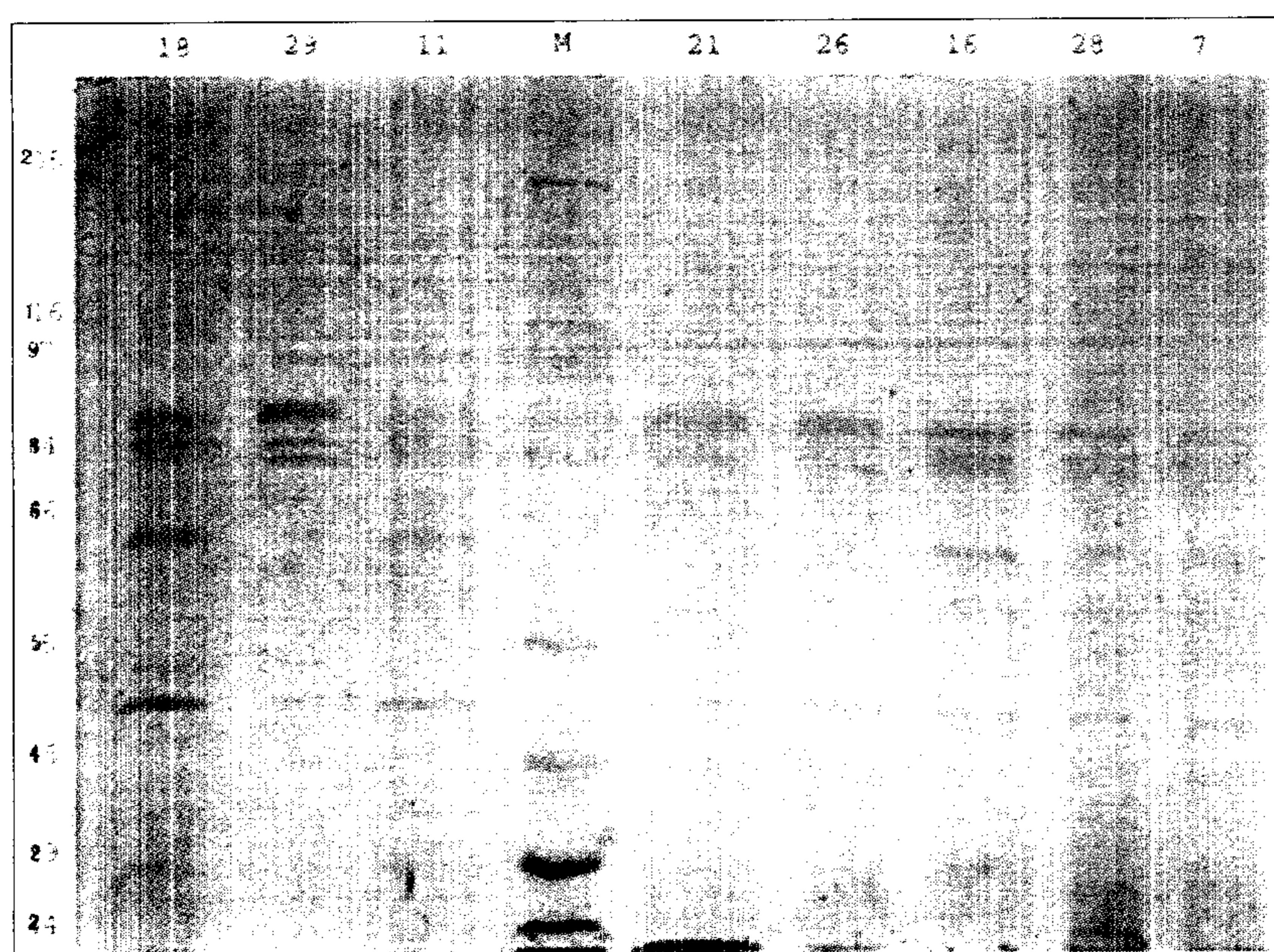
براساس نتایج به دست آمده در این رابطه مشخص گردید که تفاوت‌هایی بین گونه و داخل گونه وجود دارد ولی در حل اختلاف معنی‌داری در الگوی

،٩٠،٨٨،٨٤،٧٦،٦٨،٦٦/٥،٦٥،٦٣،٥٩/٥،٥٦/٥،٥٥،٥٣،٥٢،٥٠،٤٨،٤٥،٣٩،٣٦
. كيلوود التون مشاهد شد.

جدول ۲ نشان می‌دهد که باندهای ۱۹/۵، ۲۸/۵، ۴۵، ۵۲، ۵۳، ۵۶/۵، ۷۶.۵۹/۵ و ۸۴/۷۶ کیلوالتون باندهایی هستند که در تمام گونه‌ها حضور داشته، یعنی در تمامی ۳۰ جدایه تحت مطالعه این باندها دیده شدند. براساس این جدول جدایه ۲۲ واجد حداکثر باندهای پروتئینی (۲۶ باند) بود در حالی که جدایه‌های ۱، ۲۸، ۱۳، ۸، ۳ و ۲۹ اجد حداقل باندهای پروتئینی (۲۱ باند) بودند.

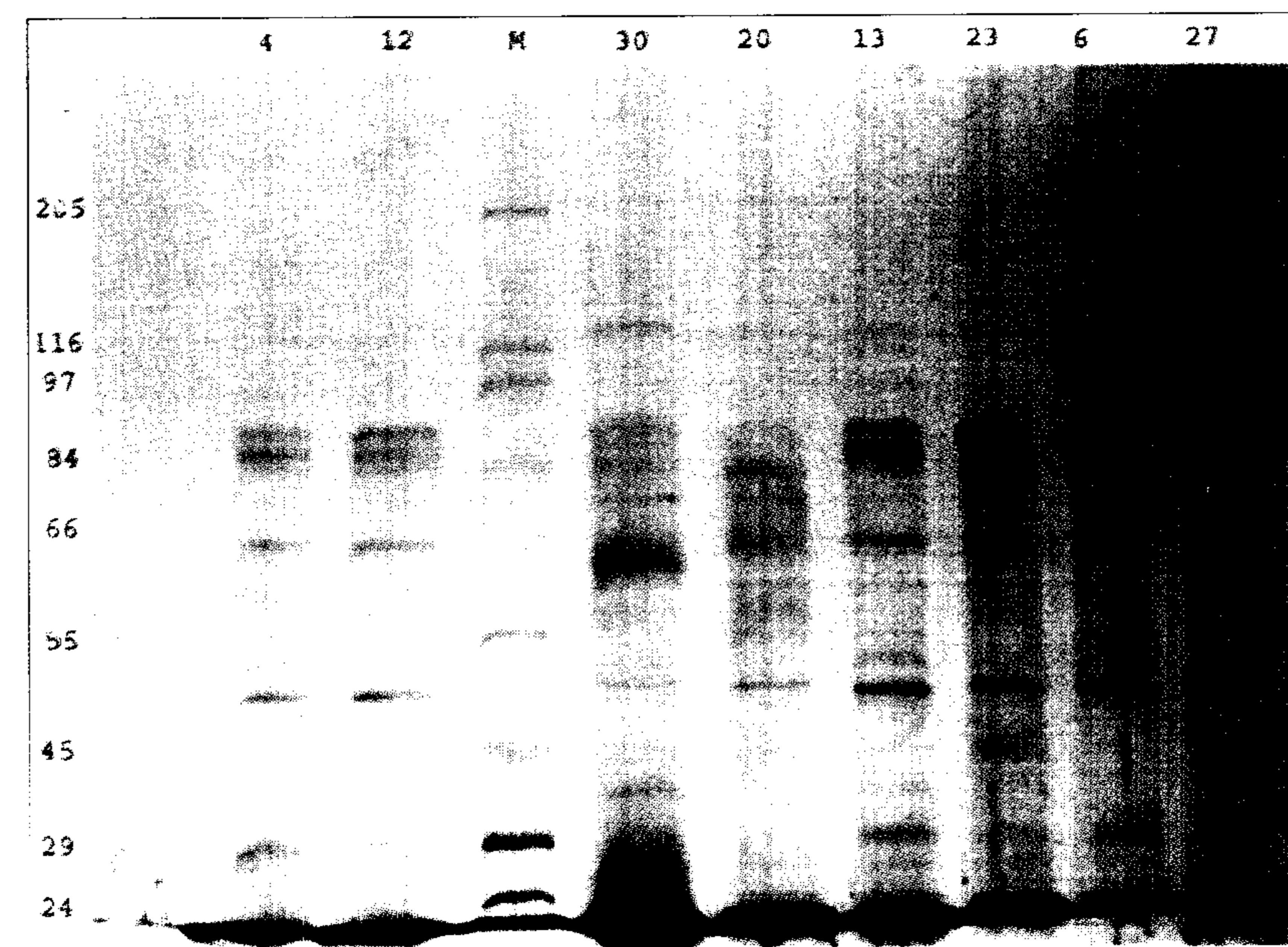
در پنی سیلیوم سیترینوم ۲۲ باند اصلی در طیف ۱۹/۵-۱۲۸ کیلوالتون، در پنی سیلیوم اگزوالیکوم ۲۵ باند در طیف ۱۹/۵-۱۲۳ کیلوالتون، در پنی سیلیوم نوتاتوم ۲۲ باند در طیف ۱۹/۵-۱۵۸ کیلوالتون و در پنی سیلیوم فرکوئنس ۲۳ باند

تصویر ۲- الگوی الکتروفورزی عصاره قارچ پنی سیلیوم به روش SDS-PAGE (ژل ۱۰ درصد، رنگ آمیزی با کوماسی بریلیانت بلو).

حضور پنی سیلیوم هادر علوفه دامی باید به عنوان یک عامل خطر در جیره مدنظر قرار بگیرد. برای به دست آوردن الگوی پروتئینی این قارچ هادر مطالعه حاضراز ۴ گونه پنی سیلیوم سیترینوم، پنی سیلیوم اگزالیکوم، پنی سیلیوم نوتاتوم و پنی سیلیوم فرکوئنس جدا شده از هوای ایران استفاده گردید. نتایج به دست آمده از روش SDS-PAGE مشخص گردید که عصاره های به دست آمده از این قارچ ها حداکثر دارای ۳۴ باند پروتئینی می باشند. که دامنه باند پروتئینی آنها بین ۱۹/۵ تا ۱۵۸ کیلو دالتون می باشد. در این بین جدایه ۲۲ دارای حداکثر باند پروتئینی (۲۶ باند) بوده و جدایه های ۱، ۳، ۸، ۱۳، ۲۸، ۲۹ و ۲۶ حداقل باند پروتئینی (۲۱ باند) را دارا بودند. بر اساس نتایج حاصله اختلاف معنی داری از نظر حضور یا عدم حضور باندها در بین گونه های مختلف مشاهده نگردید. تمام گونه های تحت مطالعه با فراوانی متفاوتی و اجداین باندها بودند. (به جز پنی سیلیوم سیترینوم که فاقد باندهای ۲۷، ۶۳، ۹۰ و ۱۵۸ کیلو دالتون بود). بنابراین الگوی پروتئینی هر یک از این گونه ها اختصاصی آن گونه نبوده و نمی تواند به عنوان یک معیار تشخیص قابل قبل موردنظر قرار گیرد.

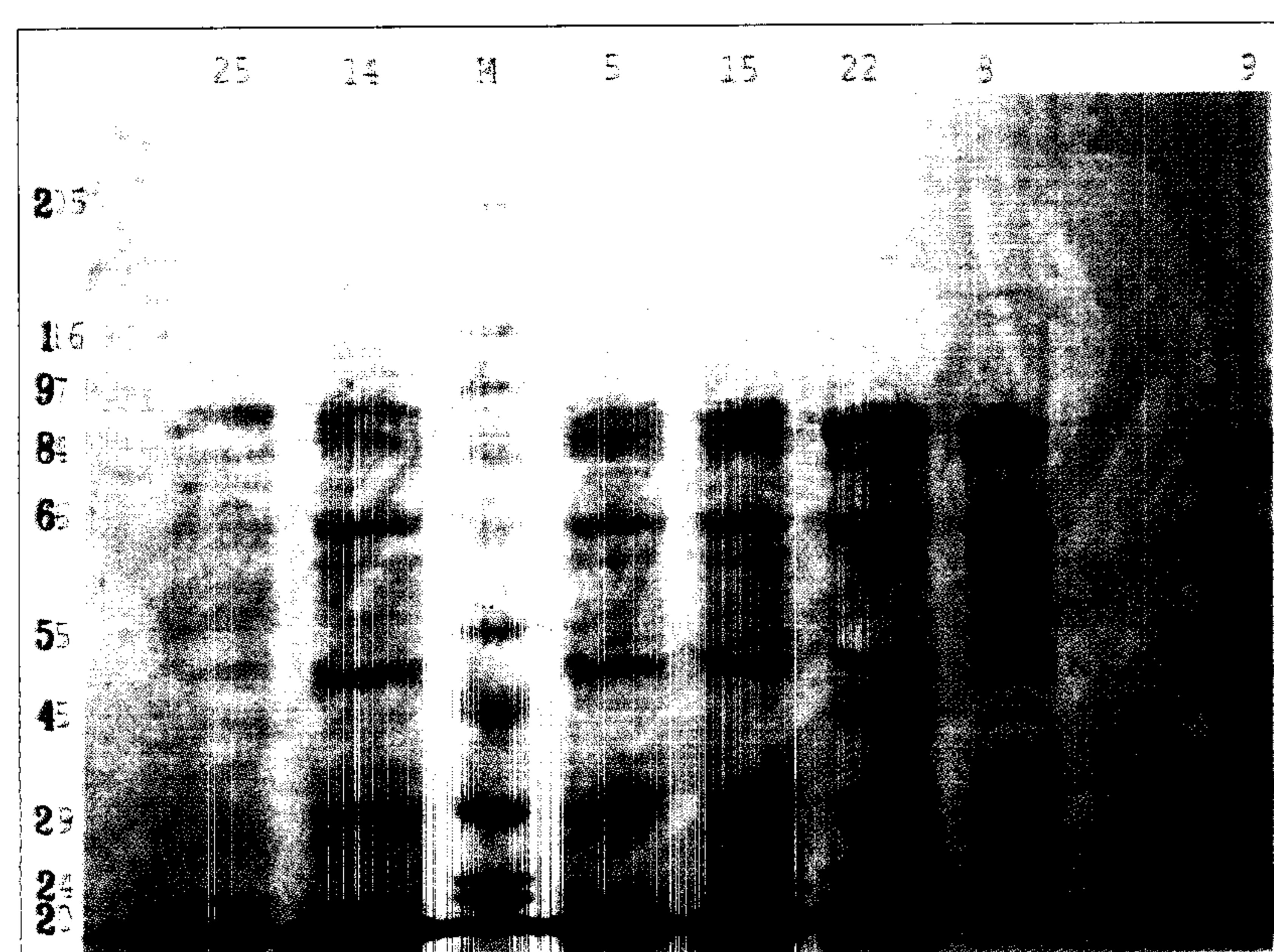

تصویر ۱- الگوی الکتروفورزی عصاره قارچ پنی سیلیوم به روش SDS-PAGE (ژل ۱۰ درصد، رنگ آمیزی با کوماسی بریلیانت بلو).

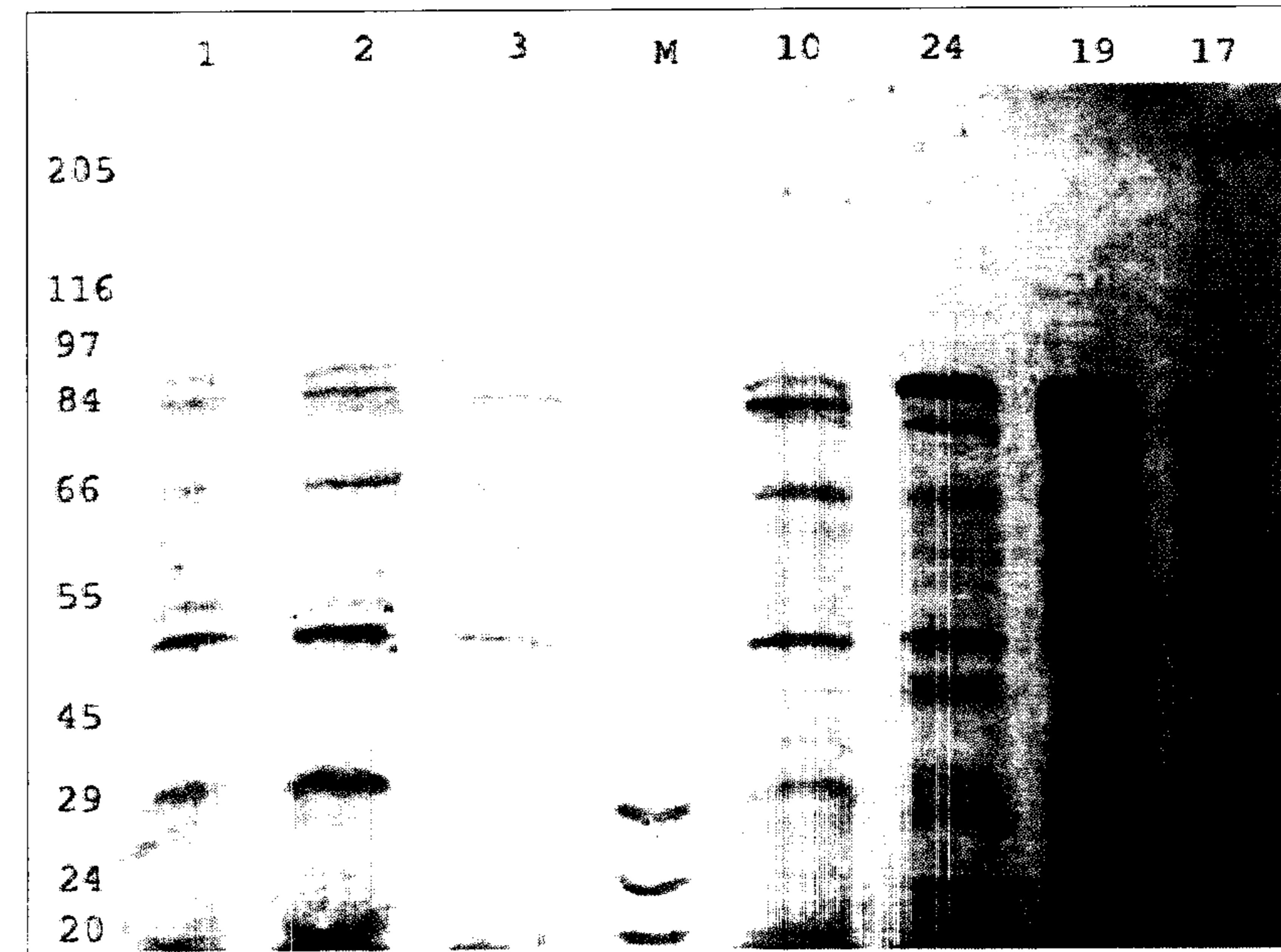
پروتئینی جدایه های مطالعه بین گونه و داخل گونه مشاهده نگردید.

بحث

قارچ های ساپروفتی دارای تنوع گونه ای زیادی بوده و در طبیعت بروی هر نوع مواد آلی رشد می نمایند. اسپورهای غالب این قارچ هادر هوا پراکنده شده و انسان و حیوان از طریق استنشاق با این اسپورهادر تماس می باشند (۱، ۹، ۱۳). پنی سیلیوم نیز دارای گونه های بسیار متنوعی در طبیعت می باشد. این قارچ ها به شکل گنده روی بروی مواد غذایی در حال فساد و میوه جات رشد نموده علاوه بر آسیب رساندن به مواد (با تولید سموم، برخی از آنزیم ها) کنیدی آن در هوا منتشر شده و به علت کوچک بودن قطر کویندی غالباً از طریق مجرای تنفس فوکانی انسان و حیوان به آلوئل های ریوی رسیده و ممکن است در شرایط خاص ایجاد عفونت نموده و یا موجب واکنش حساسیتی به شکل آسم شود (۷، ۱۱). برخی از پنی سیلیوم ها مانند پنی سیلیوم سیترینوم برای جیره های غذایی دامی یا انسانی تحت شرایط خاصی می توانند تولید سموم خطرناکی نمایند. لذا

تصویر ۴- الگوی الکتروفورزی عصاره قارچ پنی سیلیوم به روش SDS-PAGE (ژل ۱۰ درصد، رنگ آمیزی با کوماسی بریلیانت بلو).

تصویر ۳- الگوی الکتروفورزی عصاره قارچ پنی سیلیوم به روش SDS-PAGE (ژل ۱۰ درصد، رنگ آمیزی با کوماسی بریلیانت بلو).

References

1. Eierman, W.C., Van Arsdel Jr P.P. (1999): Allergens and Allergen Immunotherapy, in: Lockey R.F., Bukantz. S.C. (Eds), Marcel Dekker, Inc., New York, PP: 1-26.
2. BradFord, M.M.(1989): A rapid and Sensitive method for quantitation of microgram quantities of protein utilizing the principle of protein-dyebinding. *Analytical Biochem.* 72: 248-254.
3. Cooper, C.T. (1997): Electrophoresis. In: the tools biochemistry. John Wiley and Sons, New York. PP: 124-232.
4. Ellis, M. (2002): Invasive fungal infection evolving challenges for diagnosis and therapeutics. *Molecul. Innunol.* May: 947-957.
5. Hames, B.O and Rickwood, D. (1994): One dimensional polyacrylamide gel electrophoresis. In: *Gel electrophoresis of proteins* oxford university. PP: 22-49.
6. Koivikko, A., Ogawa, H. (1988): Allergenic cross-reactivity of yeasts. *Allergy.* 43: 192-200.
7. Kurup V.P. and Shen H.D. (2000): Respiratory fungal allergy. *Microb. Infect.* 1101-1110.
8. Laemmli U.K. (1970): Cleavage of structural proteins during the assembly of the head of bacteriophage T4. *Nature.* 227: 680-5.
9. Latge, J.P., Paris S. (1991): The fungal spore and disease initiation in plants and animals, in: Cole G.T., Moch H.C. (Eds), Plenum press, New York, pp: 378-401.
10. Iintu P.(1994): Cross-reacting IgE and IgG antibodies to pityrosporum ovale mannan and other yeasts in atopic dermatitis. *Allergy.* 54(10): 1067-73.
11. Murphy, J.W., Friedman, H. and Bendinelli, M. (1993): Fungal infection and Immune response. New York and London: plenum press, pp: 379-391.
12. Rath, P.M. (2001): Phenotypic and genotypic characterization of reference strains of the genus Aspergillus. *Mycoses.* 44: 65-72.
13. Vijay, H.M., Thaker A.J., Banerjee B., Kurup, V.P. (1999): Allergens and Allergen Immunotherapy, in: Locky R.F., Bukantz S.C. (Eds), Marcel Dekker, Inc. New York, pp: 133-154.
14. Vijaya kumar, B., Medoff, G., Kobayashi, G.S. and Leosieling, W. (1985): Cross-reacting human and rabbit antibodies to antigens of histoplasma capsulatum, candida albicans, and saccharomyces cervisiae. *Infection and Immunity.* 48(3): 806-812.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از همکاری سرکار خانم‌ها، مینو سلطانی، مریم هاشمیان و آقای محمد طاهری در انجام کارهای آزمایشگاهی تشکرمی شود.

